

■ **سه‌شنبه ۱۷ خرداد ماه ۱۴۰۱**

■ **سال دوازدهم - شماره ۲۳۱۵**

بود که تصمیم گرفتیم با او به گفت وگو نشست‌ه و بخواهیم به ما توصیه‌ای کند. سفارشات و پاسخ‌هایی که داد بسیار جالب بود که به چند نمونه آن اشاره می‌کنم.

از او پرسیدم که دنیا به عقب برگردد باز هم این راه را انتخاب می‌کنید؟

او بدون لحظه‌ای درنگ گفت: حتی اگر هزار بار هم به عقب برگردم این راه را انتخاب می‌کنم.

صبر و خوش اخلاق توصیه مرد قرآن همدان به آموزگاران

نظرتان در مورد احیای جلسات قرآنی توسط شاگردان شما چیست؟

این نهضتی که دوباره آغاز شده همانند روزهای نخستین، از عنایات امام زمان (عج) است و من نقشی در آن ندارم، همه ما فعالان قرآنی مأموران آن امام هستیم و باید این روند را با هدایت و عنایت خودشان بسط و گسترش دهیم.

توصیه شما به مربیان جدید مکتب چیست؟

سه بار پشت سرهم گفت: صبر و اخلاق خوش که نیازمند یک مربی قرآنی است.

باید مردم را با خلق نیکو و صبر موعظه کرد؛ صبر خود را از دست ندهید چراکه با داشتن این ویژگی‌ها، صفات خوب در جامعه جایگزین صفات بد خواهد شد و در حال حاضر نیز این توصیه در پشت دفاتر مربیان ثبت شده است.

حال با توجه به آنچه گفته شد استاد مسکریان یکی از مؤثرترین فعالان قرآنی در همدان است که تأثیرات بسیار زیادی بر همدان داشته که فعالیت مستمر، برگزاری کلاس‌ها و روش جدید و تأثیرگذار او باعث شده که شاگردان بسیار زیادی تحویل جامعه داده و آنان هم راه او را ادامه دهند.

یکی از مهم‌ترین توصیه‌های این استاد گران‌قدر به فعالان قرآنی صورت‌بودن و داشتن اخلاق نیک است و به عبارتی از فعالان قرآنی درخواست کرده که در کلاس‌های قرآنی بداخلاقی نکنند.

مشکات

فعالیت مستمر قرآنی پدر معنوی همدان سبب شد؛

تشکیل کلاس‌های قرآنی از همدان تا ایتالیا

توصیه استاد مسکین به شاگردان و مربیان قرآن؛ صبر و اخلاق خوش داشته باشید

باقی‌مانده و منتشر شده ساواک نشان می‌دهد، رژیم ستم‌شاهی نگران شکل‌گیری آن‌ها بوده است و حتی نام بعضی از نوجوانان ۱۲–۱۳ ساله مکتب نیز در اسناد ساواک مندرج است. استاد مسکین طی این سال‌ها با برنامه‌ریزی، سازماندهی و نظارت و سرکشی به جلسات چهارده‌گانه، آنان اقدام می‌کند و با هدف پیوند مستمر با این هیئت‌ها در جلسات عصر جمعه اقدام به آزمون‌های ادواری نماز و قرآن از افرادی می‌کرد که از جلسات چهارده‌گانه صبح جمعه معرفی می‌شدند و در کنار آن همچنان به تربیت مربیان جدید نیز همت می‌گماشت تا هیچ‌گاه خلأ ناشی از مهاجرت و ادامه تحصیل دانشگاهی مربیان یا اعزام به سربازی آنان احساس نشود.

استاد محمدرحیم مسکین که از وی به عنوان پدر معنوی مردم همدان یاد و به نوعی بنیانگذار آموزش چهره به چهره قرآن در این شهر محسوب می‌شود، در سن ۸۴ سالگی و پس از نیم قرن برگزاری کلاس‌های قرآنی چهره در نقاب خاک کشید.

فعالیت مکتب امام زمان (عج) پس از پیروزی انقلاب اسلامی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی جلسه عصر جمعه و دعای سمات استاد مسکین طبق روال قبل با مسئولیت خودشان ادامه یافت اما برای هر یک از جلسات چهارده‌گانه موقعیت‌های متفاوتی پیش آمد که این تفاوت‌ها عمدتاً از وضعیت متغیر مربیان جلسات ناشی می‌شد. بعضی از مربیان با این نگاه که انقلاب و جمهوری اسلامی نیاز مستمری به افراد قرآنی دارد در توسعه جلسات خود کوشیدند اما در نگاهی دیگر استمرار جمهوری اسلامی معادل با بی‌نیازی جامعه از جلسات قرآنی تلقی گردید و پرورش پویندگان قرآنی صرفاً از وظایف دولت شناخته شد. بعضی از مربیان و دست‌اندرکاران جلسات نیز به شرف شهادت نائل آمدند و بعضی دیگر، حسب نیاز انقلاب و دفاع مقدس چنان درگیر امور اجرایی شدند که منتظر بودند دیگران این مسئولیت را بر عهده بگیرند. در نگاه توسعه محور نسبت به بعدها مشخص شد درست‌ترین نگاه بوده است توسط مربی جلسه حسنیه مکتب امام زمان (عج) حجت‌الله کریم پور طی سال‌های ۱۳۶۳ به بعد، ۱۴ جلسه مستقل با نام‌های مبارک چهارده معصوم تشکیل شد.

شایان ذکر است که بعدها از جلسه نونهالان محمد رسول‌الله این جلسات، دو مجموعه‌ی

قرآنی مستقل با نام‌های مکتب‌الصادق (ع) (از سال ۱۳۶۸ به بعد توسط آقای حسین ارغوان) و حتی نام بعضی از نوجوانان ۱۲–۱۳ ساله توسط آقای سید حامد تروهید) تشکیل شد همچنین از جلسه نوجوانان امام باقر (ع)، مجموعه مستقل دیگری با عنوان مکتب باقرالعلوم (ع) (از سال ۱۳۷۰ به بعد توسط آقای علی اسدی) منشعب شد که سه مجموعه مذکور هم‌اکنون بطور مستقل فعالیت خود را ادامه می‌دهند و بیرق جلسات قرآنی را در جای جای شهر برافراشته‌اند.

در همین راستا با توجه به نقشی که این استاد بزرگوار در جامعه مذهبی و قرآنی همدان و کشور داشته با تعدادی از شاگردان وی به گفت‌وگو نشست‌ه که نتیجه را باهم می‌خوانیم:

یکی از شاگردان استاد مسکین با بیان اینکه وی قبل از انقلاب ۱۴ جلسه در صبح و یک کلاس قرآن در عصر جمعه برگزار می‌کردند، عنوان کرد:

این دبیر قرآن قبل از شروع کلاس‌های خود ۲۵ تا ۲۷ سوره مبارک طه را قرائت می‌کرد.

جواد مجتهدی گفت: این استاد گران‌قدر قبل از شروع هر کلاس خود از خدا می‌خواست که صبر او را در برابر مشکلات و برخورد با نوجوانان بیشتر کند.

همیشه با روی گشاده و خوش اخلاقی در کلاس حاضر می‌شد

وی با بیان اینکه روی گشاده و خوش اخلاقی او باعث شد که نوجوانان، کودکان و جوانان زیادی جذب کلاس‌های قرآن و اخلاقی شوند، عنوان کرد: به عقیده بنده خلوص نیت او باعث شد که نوجوانان از زمان و فضای مجازی به خوبی بهره‌مند شوند.

این فعال قرآنی عنوان کرد: آرامش و خوش‌اخلاقی او باعث شده بود که حتی یک‌بار هم در طول تدریس خود عصبانی نشود، در واقع این شخصیت نرجسته همیشه با ملایمت و مهربانی با شاگردان خود برخورد می‌کرد.

برگزاری ۱۶۰ کلاس قرآنی یادگار کلاس‌های استاد مسکین

مجتهدی با بیان اینکه برگزاری ۱۶۰ کلاس قرآن مکتب امام زمان در استان همدان یادگار تلاش‌های این مرد خدا است، تصریح کرد: تمام شاگردان وی اقدام به برگزاری کلاس‌های قرآنی در سراسر دنیا کردند.

وی مطرح کرد: شاگردان این استان گران‌قدر در برخی از کشورهای اروپایی همانند ایتالیا اقدام به برگزاری کلاس‌های قرآن مکتب امام زمان (عج) کردند.

این فعال قرآنی با بیان اینکه بسیاری از شهدای نام آشنای این شهر و دیار همچون شهیدان

علی چیت‌سازیان، علی خوش‌لفظ، حسن ترک و بسیاری دیگر از شهدا، از شاگردان این مجموعه قرآنی بوده‌اند، عنوان کرد: بسیاری از مربیان نام آشنا قرآنی از شاگردان او بوده و راه او را ادامه دادند.

مجتهدی با بیان اینکه در حال حاضر هم تعداد زیادی از نوجوانان و کودکان در کلاس‌های قرآن مکتب امام زمان (عج) شرکت می‌کنند، عنوان کرد: نوجوانان از اقشار و ظاهرهای مختلف در این جلسات حضور دارند، در واقع هنوز جامعه از برکات و تأثیرات جلسات حاج‌آقا مسکین بهره‌مند می‌شود.

وی با بیان اینکه در این جلسات توجه ویژه‌ای به موضوع نماز می‌شد، الآن هم همین‌گونه است گفت: چراکه توجه ما معطوف به همان حدیث معروفی بود که می‌فرماید «اگر نماز قبول شود سایر اعمال قبول می‌شود و اگر نماز قبول نشود باقی اعمال نیز قبول نمی‌شود». این نکته مهم درباره نماز جلسات بروز و ظهور داشت؛ یعنی هر فردی در هر سن و سال و با هر میزان دانش، توانایی قرآنی و غیره وقتی وارد جلسات می‌شد باید در گام نخست توسط شخص استاد مسکین یا دیگر مربیان مورد آزمون قرار می‌گرفت تا مشخص شود در بخش نماز، احکام اولیه، روزه و تقلید و غیره مشکلی نداشته باشد.

این شاگرد استاد مسکین با بیان اینکه جلسات قرآنی مکتب امام زمان (عج) در دوران کرونا تعطیل نشد عنوان کرد: این جلسات در ایام همه‌گیری به‌صورت مجازی برگزار و باعث شد که نوجوانان از زمان و فضای مجازی به خوبی بهره‌مند شوند.

مجتهدی با بیان اینکه در حال حاضر اکثر والدین حتی آن‌هایی که اعتقادی به کلاس‌های قرآنی ندارند کودکان خود را در این کلاس‌ها ثبت‌نام می‌کنند، عنوان کرد: به دلیل وضعیت جامعه والدین نگران آینده کودکان خود هستند و آن‌ها را به سمت فضاهای مذهبی سوق می‌دهند.

وی با بیان خاطره‌ای تصریح کرد: در آن زمان مرسوم بود که بزرگان، مداحان و علما به جای چای آب قند می‌داند؛ در یکی از مراسم‌ها پسر بچه‌ای با صوت بسیار زیبا قرآن را قرائت کرد و خدمه به او آب قند دادند اما حاج‌آقا مسکین خواست که برای چای بیاورند چون معتقد بود غرور این کودک می‌تواند به آینده او آسیب وارد کند.

صبر، تلاش مستمر و اعتقاد راسخ رمز ماندگاری استاد مسکین

دیگر شاگرد این استاد بزرگ قرآن با بیان اینکه

ریشه‌یابی قرآنی «ارتجاع» در بیانات اخیر رهبر انقلاب

ارتجاع، ریشه در مفاهیم و گتمان قرآنی دارد که در ادامه به تحلیل آن خواهیم پرداخت. نگاه قرآن به مفهوم ارتجاع؛ ارتجاع، یعنی هوشمند، استعاره‌سازی و ارائه تعاریف جدید نسبت به واژگانی است که به اشتباه مصداق‌یابی شده‌اند. رهبر معظم انقلاب نیز در سخنرانی روز ۱۴ خرداد، نسبت به خطر نفوذ جریان ارتجاع هشدار دادند و مصداق و معیار جدیدی از ارتجاع ارائه فرمودند که آن، اندیشه و سبک زندگی غربی است.

علیرضا مصاف طی یادداشتی که در پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شد به تشریح معنای لغت ارتجاع در قرآن اشاره کرد که متن آن از نظر می‌گذرد:

«رهبر انقلاب در سخنرانی روز ۱۴ خرداد، نسبت به خطر نفوذ جریان ارتجاع هشدار دادند و مصداق و معیار جدیدی از ارتجاع ارائه فرمودند که آن، اندیشه و سبک زندگی غربی است. اصولاً یکی از کارویژه‌های رهبران حکیم و هوشمند، استعاره‌سازی، مفهوم‌سازی و ارائه تعاریف جدید نسبت به واژگانی است که به اشتباه مفهوم‌پردازی و مصداق‌یابی شده‌اند. رهبر انقلاب نیز در طول دوران رهبری‌شان به صورت بسیار حرفه‌ای و ادیبانه و استادانه به این کار پرداخته‌اند. در حالی که غربگرایان داخلی همواره گرایش به غرب و غرب پرستی و سبک زندگی غربی که در واقع نوعی عقب‌گرد و ارتجاع است، پیشرفت جلوه می‌دهند و از سوی دیگر، گرایش به اسلام و پایبندی به احکام اسلامی را «ارتجاع» جلوه می‌دهند. رهبر انقلاب بسیار هوشمندانه و زیبا، واژه ارتجاع را در یک مختصات و نظام مفهومی جدید بکار بردند و گرایش به افکار منط، شکست خورده و خانواده ستیز غربی را ارتجاع دانستند و واژه ارتجاع را در جای صحیح خود بکار بردند.

واکنش جریان غربگرا به این موضوع هم نشان‌دهنده این واقعیت است که این مفهوم‌سازی و تعریف جدید، بسیار دقیق و هوشمندانه و نقطه‌زن اتفاق افتاده است. این مفهوم‌پردازی و مصداق یابی رهبر انقلاب برای و پیامبر خدا معرفی نموده‌اند، بیان می‌دارد:

سپهرغرب، گروه مشکات – عطیه صفی‌زاده؛ یک فعال قرآنی مطرح کرد: شاگردان این استان گران‌قدر در برخی از کشورهای اروپایی همانند ایتالیا اقدام به برگزاری کلاس‌های قرآن مکتب امام زمان کردند.

استاد فرزانه، محمدرحیم مسکین در سال ۱۳۰۹ در همدان دیده به جهان گشود، پدرش مرحوم کریم مسکین از قاریان و ارادتمندان اهل‌بیت عصمت و طهارت (س) بود. با وجود چنین پدری شوق قرائت قرآن و مداحی از کودکی در وجودشان مشعل شد. پس از آن به‌دنبال فراگیری فرهنگ قرآنی و تشکیل جلسه قرآن برای نونهالان و نوجوانان بودند تا اینکه اولین جلسه قرآنی را در مسجد پای گنبد همدان پایه‌گذاری کردند. به‌دنبال مأموریت به تهران از جلسات متعدد ازجمله جلسه مرحوم استاد سعیدی، فیض برده و در ادامه با توصیه وی اداره جلسه مکتب علی (ع) را در تهران به عهده می‌گیرند. پس از مراجعت از تهران به‌دنبال بازگ کردن موضوع خوابی (رؤیای صادقه) توسط آقای ابوالقاسم لک، در ۲۳ ماه رمضان سال ۱۳۴۳ (ه.ش) جلسه دعای سمات به توصیه استاد مسکین در منزل ایشان تشکیل و نام جلسه نیز که به‌طور ناخودآگاه از ذهن استاد گذشته بود مکتب امام زمان (عج) تعیین می‌گردد.

برپایی جلسه به مدت دو سال در منزل آقای لک، استمرار می‌یابد و با استقبال و حضور نوجوانان از این جلسه، استاد مسکین در اندیشه گسترش فضای قرآنی و تشکیل شعباتی دیگر از مکتب امام زمان (عج)، دو جلسه نونهالان معصومیه و اتفاقیون را دایر می‌کند. وی در پی سفر به مشهد مقدس و آشنایی با جلسات چهارده‌گانه حاج‌آقا عابدزاده، تشکیل چنین جلساتی در همدان را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار می‌دهد و در همان سفر به حرم امام رضا (ع) مشرف شده و دل‌مشغولی خود را با حضرت در میان می‌گذارد و حضرت را به صبوری حضرت زینب (س) قسم می‌دهند که از خداوند بخواهند تا توان صبر و غلبه بر مشکلات ناشی از راه‌اندازی جلسات را در آن دوره خاص زمانی به او عطا فرماید. در بازگشت از مشهدالرضا وی در نخستین مرحله نام جلسه معصومیه را به نونهالان محمديه و جلسه اتفاقیون را به علویه تغییر می‌دهند و سپس جلسات دیگری با نام‌های مبارک فاطمیه، حسنیه، حسینیه، سجادیه، باقریه، جعفریه، کاظمیه، زویه، تقویه، نقویه و عسکریه تشکیل می‌دهند و در نهایت در روز عید غدیر، نونهالان مهدیه مکتب امام زمان (عج) در منزل شهیدان حق‌گویان افتتاح می‌گردد.

جلسات چهارده‌گانه به‌طور بسیار در منازل و مناطق مختلف شهر برگزار شده و اسناد رسمی

سپهرغرب، گروه مشکات: معاون قرآن و عترت وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی یادداشتی نوشت: یکی از کارویژه‌های رهبران هوشمند، استعاره‌سازی و ارائه تعاریف جدید نسبت به واژگانی است که به اشتباه مصداق‌یابی شده‌اند. رهبر معظم انقلاب نیز در سخنرانی روز ۱۴ خرداد، نسبت به خطر نفوذ جریان ارتجاع هشدار دادند و مصداق و معیار جدیدی از ارتجاع ارائه فرمودند که آن، اندیشه و سبک زندگی غربی است.

علیرضا مصاف طی یادداشتی که در پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شد به تشریح معنای لغت ارتجاع در قرآن اشاره کرد که متن آن از نظر می‌گذرد:

«رهبر انقلاب در سخنرانی روز ۱۴ خرداد، نسبت به خطر نفوذ جریان ارتجاع هشدار دادند و مصداق و معیار جدیدی از ارتجاع ارائه فرمودند که آن، اندیشه و سبک زندگی غربی است. اصولاً یکی از کارویژه‌های رهبران حکیم و هوشمند، استعاره‌سازی، مفهوم‌سازی و ارائه تعاریف جدید نسبت به واژگانی است که به اشتباه مفهوم‌پردازی و مصداق‌یابی شده‌اند. رهبر انقلاب نیز در طول دوران رهبری‌شان به صورت بسیار حرفه‌ای و ادیبانه و استادانه به این کار پرداخته‌اند. در حالی که غربگرایان داخلی همواره گرایش به غرب و غرب پرستی و سبک زندگی غربی که در واقع نوعی عقب‌گرد و ارتجاع است، پیشرفت جلوه می‌دهند و از سوی دیگر، گرایش به اسلام و پایبندی به احکام اسلامی را «ارتجاع» جلوه می‌دهند. رهبر انقلاب بسیار هوشمندانه و زیبا، واژه ارتجاع را در یک مختصات و نظام مفهومی جدید بکار بردند و گرایش به افکار منط، شکست خورده و خانواده ستیز غربی را ارتجاع دانستند و واژه ارتجاع را در جای صحیح خود بکار بردند.

واکنش جریان غربگرا به این موضوع هم نشان‌دهنده این واقعیت است که این مفهوم‌سازی و تعریف جدید، بسیار دقیق و هوشمندانه و نقطه‌زن اتفاق افتاده است. این مفهوم‌پردازی و مصداق یابی رهبر انقلاب برای

پیامبرش جز وعده های دروغین به ما نداده اند. و نیز به خاطر بیاورید زمانی را که گروهی از آنها گفتند: ای اهل یثرب (مردم مدینه)؛ اینجا جای توقف شما نیست، بازگردید.(احزاب، ۱۳– ۱۲) هر چند منظور از تعبیر فازِجُفُوا در این آیه شریفه، بازگشت به خانه‌ها است، اما می‌توان این تعبیر را نمادی از بازگشت به گذشته سیاه و پر از انحطاط مسلمانان نیز دانست. در واقع با نگاهی عمیق تر و ریشه‌ای تر می‌توان گفت این توصیه منافقان به مسلمانان برای بازگشت به خانه در میانه جنگ احزاب، در واقع توصیه به بازگشت به همان گذشته تلخی است که مردم اسیر اندیشه و سبک زندگی مادی

نیز پیروی از اندیشه و سبک زندگی جاهلیت مدرن، همان چیزی است که قرآن کریم آن ارتجاع توصیف می‌نماید: «الْاِنْجِلَتْهُمُ عَلٰی اَعْقَابِهِمْ».

بیماردلان و جریان نفاق داخلی، مروجان اندیشه‌های ارتجاعی همچنین خداوند متعال در آیه دیگری، منافقان و بیماردلان را مروج اندیشه ارتجاع می‌داند: «وَ اِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُوْنَ وَ الَّذِیْنَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهُ اِلَّا غُرُوْرٌ * وَ اِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا اَهْلَ یَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوْا؛ بخاطر بیاورید زمانی را که(در جنگ احزاب) منافقان و آنها که در دلهایشان بیماری بود می گفتند خدا و